

15 listopada 2008 r. weszła w życie ustawa o uprawnieniach społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i organach administracji w tym zakresie. W poniższym „krótkim przewodniku” wyszczególniamy jej najważniejsze zapisy.

I. Wybrane nowe oraz zmienione definicje

1. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności:

- a) weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- b) uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień,
- c) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Udział społeczny jest integralną częścią oceny oddziaływania na środowisko.

2. Karta informacyjna - dokument zawierający podstawowe informacje o planowanym przedsięwzięciu, w szczególności dane o:

- a) rodzaju, skali i usytuowaniu przedsięwzięcia,
- b) powierzchni zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowym sposobie ich wykorzystywania i pokryciu nieruchomości szatą roślinną,
- c) rodzaju technologii,
- d) ewentualnych wariantach przedsięwzięcia,
- e) przewidywanej ilości wykorzystywanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz

Zmiany przepisów ochrony środowiska!

Utworzono: czwartek, 13, listopad 2008 14:18 Magda Kwintał

energii,

f) rozwiązaniach chroniących środowisko,

g) rodzajach i przewidywanej ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko,

h) możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

i) obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody znajdujących się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia.

Karta informacyjna zastąpi dotychczasowe „materiały informacyjne” składane na etapie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, po uprzednim określeniu obowiązku sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

3. Obszar Natura 2000 – rozumie się przez to obszary, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz projektowane obszary Natura 2000, znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 tej ustawy.

W dotychczasowej ustawie - Prawo ochrony środowiska (art. 3 ust. 10c) przez obszary Natura 2000 rozumiano obszary zatwierdzone z tzw. listy „rządowej”. Obecnie wszędzie, gdzie w ustawie jest mowa o obszarach Natura 2000, dotyczy to również obszarów z tzw. Listy „Shadow”.

4. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 – rozumie się przez to ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ograniczoną do badania oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

5. Integralność obszaru Natura 2000 – to integralność obszaru Natura 2000 w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.5).

Oznacza to spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono dany obszar Natura 2000.

II. Najważniejsze rozwiązania zawarte w ustawie

1. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się na dwóch etapach w ramach:

- postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- postępowania w sprawie wydania decyzji tzw. budowlanych (czyli m.in. decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji autostrady, decyzji o ustaleniu lokalizacji przedsięwzięć Euro 2012).

Zmiany przepisów ochrony środowiska!

Utworzono: czwartek, 13, listopad 2008 14:18 Magda Kwintał

2. Przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga realizacja następujących planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (art. 63.1):

- przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (grupa I),
- przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeśli obowiązek przeprowadzenia oceny OOŚ został stwierdzony w drodze kwalifikacji przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (grupa II) (art. 65.1).

3. Realizacja planowanego przedsięwzięcia innego niż wyżej wymienione wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 (tzw. Grupa III) jeżeli:

- Jest to przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, a nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.
- Obowiązek przeprowadzenia w/w oceny został stwierdzony przez organ właściwy do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia (w praktyce to decyzja inna niż o środowiskowych uwarunkowaniach).

4. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko będącą częścią postępowania w sprawie DoŚU przeprowadza organ właściwy do wydania tej decyzji.

- W przypadku budowy linii kolejowych i dróg jest to regionalny dyrektor ochrony środowiska – jako że są to przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Przy czym, w przypadku gdy droga/linia kolejowa wykracza poza obszar jednego województwa decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być realizowane to przedsięwzięcie, w porozumieniu z zainteresowanymi regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska.
- W przypadku pozostałych przedsięwzięć (remont, przebudowa) – organem właściwym jest wójt, burmistrz bądź prezydent miasta.

5. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko będącą częścią postępowania w sprawie wydania decyzji budowlanych przeprowadza regionalny dyrektor ochrony środowiska.

III. Ocena na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

1. Wydanie decyzji następuje przed uzyskaniem kolejnych decyzji inwestycyjnych, tzw. decyzji budowlanych.

Zmiany przepisów ochrony środowiska!

Utworzono: czwartek, 13, listopad 2008 14:18 Magda Kwintał

2. Do wniosku załącza się raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W przypadku przedsięwzięć z grupy I wnioskodawca składając wniosek o wydanie DoŚU zamiast raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może złożyć kartę informacyjną przedsięwzięcia wraz z wnioskiem o ustalenie zakresu raportu. Ponadto:

- poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie,
- w przypadku dróg i linii kolejowych - wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku.

3. Organ właściwy określa zakres raportu w drodze postanowienia, uwzględniając stan współczesnej wiedzy i metody badań oraz istniejące możliwości techniczne i dostępność danych. Ponadto może m.in.: wskazać rodzaje wariantów alternatywnych wymagających zbadania, rodzaje oddziaływań oraz elementy środowiska wymagające szczegółowej analizy, zakres i metody badań.

4. Postanowienie wydaje się po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Opinie wydaje się w terminie 14 dni od dnia otrzymania dokumentów (niewydanie opinii w terminie jest równoznaczne z brakiem zastrzeżeń), a postanowienie 30 dni od dnia wszczęcia postępowania w sprawie DoŚU.

5. Organ wydaje postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie DoŚU do czasu przedłożenia raportu.

6. Przed wydaniem DoŚU organ właściwy do jej wydania zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu (art. 81.1).

7. Właściwy organ wydaje decyzje biorąc pod uwagę:

- wyniki uzgodnień i opinii,
- ustalenia zawarte w raporcie (bądź karcie informacyjnej przedsięwzięcia),
- wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa, jeżeli zostało przeprowadzone,
- wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

8. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż wnioskowany, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.

9. W DoŚU właściwy organ:

Zmiany przepisów ochrony środowiska!

Utworzono: czwartek, 13, listopad 2008 14:18 Magda Kwintał

- m.in. określa wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania kolejnych decyzji inwestycyjnych,
- ewentualnie stwierdza konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania,
- przedstawia stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji; w stanowisku tym właściwy organ może stwierdzić konieczność przeprowadzenia OOS w szczególności jeżeli posiadane na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dane na temat przedsięwzięcia nie pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływania na środowisko,
- może nałożyć: obowiązki dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także wykonania kompensacji przyrodniczej, a także obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organ wydający dalsze decyzje inwestycyjne.

10. Jeżeli planowanym przedsięwzięciem są m.in. drogi publiczne, to nie ma obowiązku zgodności przebiegu wybranego wariantu wynikającego z DoŚU z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

11. DoŚU dołącza się do wniosku o wydanie decyzji budowlanych. Złożenie wniosku powinno nastąpić nie później niż przed upływem 4 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna. Termin ten może ulec wydłużeniu o 2 lata, jeżeli realizacja planowanego przedsięwzięcia przebiega etapowo oraz nie zmieniły się warunki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

12. W celu ograniczenia niepotrzebnego powtarzania procedury oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć, które wymagają więcej, niż jednej decyzji warunkującej realizację danego przedsięwzięcia, przewiduje się zniesienie obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sytuacji, gdy dla danego przedsięwzięcia wymagane jest uzyskanie więcej niż jednej takiej decyzji lub gdy wnioskodawca uzyskuje odrębnie takie poszczególne decyzje.

IV. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie decyzji budowlanych

1. OOS na etapie decyzji budowlanej przeprowadza się:

- na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia (wówczas podmiot przedkłada wraz z wnioskiem o przeprowadzenie OOS raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko),
- jeżeli w DoŚU stwierdzono konieczność przeprowadzenia procedury OOS,
- jeżeli organ właściwy do wydania decyzji budowlanej stwierdzi w drodze

Zmiany przepisów ochrony środowiska!

Utworzono: czwartek, 13, listopad 2008 14:18 Magda Kwintał

postanowienia taką potrzebę (wówczas właściwy organ określa zakres raportu).

2. Raport sporządzany na etapie wydania decyzji budowlanej powinien zawierać wymagane informacje ze szczegółowością i dokładnością odpowiednio do posiadanych danych wynikających z projektu budowlanego i innych informacji uzyskanych po wydaniu DoŚU, jeżeli były one dla danego przedsięwzięcia wydane, oraz określać stopień i sposób uwzględnienia wymagań dotyczących ochrony środowiska, zawartych w tej decyzji.

3. Po otrzymaniu raportu organ właściwy do wydania decyzji budowlanej występuje do regionalnego dyrektora ochrony środowiska z wnioskiem o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia (przedkłada wniosek o wydanie decyzji budowlanej, DoŚU oraz raport OOŚ).

4. Przed wydaniem postanowienia w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, regionalny dyrektor ochrony środowiska zwraca się do:

- właściwego organu do wydania decyzji budowlanej o zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa,
- organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej o wydanie opinii (termin wydania opinii 30 dni).

5. Organ właściwy do wydania decyzji budowlanej przekazuje regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska zgłoszone od społeczeństwa uwagi i wnioski oraz protokół z rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa jeśli była ona przeprowadzona.

6. Regionalny dyrektor po rozpatrzeniu uwag i wniosków wydaje postanowienie uzgadniające (w terminie 45 dni).

7. Wyżej wymienione postanowienie wymaga uzasadnienia (art. 93.2).

8. Właściwy organ wydaje decyzje budowlane uwzględniając warunki realizacji przedsięwzięcia określone w:

- decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- postanowieniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

9. W decyzji budowlanej właściwy organ może m.in.: nałożyć na wnioskodawcę obowiązek dotyczący zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wykonania kompensacji przyrodniczej, przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych lub ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko, a także - w przypadku pozwolenia na budowę - obowiązku sporządzenia analizy porealizacyjnej. Może także zmienić wymagania zawarte w DoŚU konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym (art. 95. ust 2 pkt 4).

Zmiany przepisów ochrony środowiska!

Utworzono: czwartek, 13, listopad 2008 14:18 Magda Kwintał

10. Organ właściwy może nałożyć na wnioskodawcę obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej, w której dokonuje się porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzjach budowlanych, w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia.

V. Udział społeczeństwa

Wiele zapisów dotyczących udziału społeczeństwa zostało przeniesionych z POŚ. Główne zmiany merytoryczne dotyczą sposobu i zakresu powiadamiania społeczeństwa oraz sposobu zapoznawania się z dokumentacją sprawy i składania uwag i wniosków.

1. Przed wydaniem decyzji wymagających zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa, organ prowadzący postępowanie, bez zbędnej zwłoki (transpozycja art. 6 ust. 2 dyrektywy 85/337/EWG) podaje do publicznej wiadomości informacje o:

- wszczęciu postępowania,
- przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie,
- organie właściwym do wydania decyzji oraz organach właściwych do wydania opinii i dokonania uzgodnień,
- możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, gdzie jest ona wyłożona do wglądu,
- możliwości składania uwag i wniosków,
- sposobie, miejscu i 21-dniowym terminie składania uwag i wniosków,
- organie właściwym do ich rozpatrzenia,
- terminie i miejscu rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, jeżeli ma być ona przeprowadzona,
- postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli jest prowadzone.

2. Podawanie informacji do publicznej wiadomości powinno się odbywać bezpośrednio (strona internetowa, gazeta lokalna itd.), a nie – jak ma to miejsce obecnie – za pośrednictwem publicznego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

3. Organizacje ekologiczne, które powołując się na swoje cele statutowe, zgłoszą chęć uczestniczenia w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, uczestniczą w nim na prawach strony (nie ma żadnych innych ograniczeń).

4. Organizacji ekologicznej służy skarga od decyzji wydanej w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa do sądu administracyjnego, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji, także w przypadku, gdy nie brała ona udziału w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa.

VI. Ocena oddziaływania na obszar Natura 2000

Ocenę oddziaływania na środowisko dla obszaru Natura 2000 w przypadku przedsięwzięć z grupy I lub II wykonuje się na etapie postępowania w sprawie DoŚU przedsięwzięcia.

1. Dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, ale nie należących do kategorii mogących znacząco oddziaływać na środowisko, procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest prowadzona na etapie wydawania jakiegokolwiek wymaganej dla danego przedsięwzięcia. Wówczas organ właściwy musi rozważyć przed wydaniem tej decyzji, czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. Decyzjami tymi m.in. są:

- kolejne decyzje inwestycyjne przed których uzyskaniem konieczna jest DoŚU,
- koncesje górnicze i inne wchodzące w zakres tych wymienionych powyżej,
- pozwolenia wodnoprawne,
- zezwolenie na usunięcie drzew i inne.

Ustawa nie zamyka katalogu w/w decyzji ze względu na ich ilość i tym samym ryzyko pominięcia którejs z nich.

2. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 w sprawie wydania powyższych decyzji przeprowadza regionalny dyrektor ochrony środowiska.

3. Jeżeli organ właściwy do wydania decyzji stwierdzi, że dane przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, wzywa wnioskodawcę do przedłożenia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska podstawowych informacji o tym przedsięwzięciu, zawierających: kartę informacyjną i inne dane (Rozdz. 5 art. 98 ust. 3).

4. Po zapoznaniu się z dokumentami regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdza (w odniesieniu do oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, w szczególności w odniesieniu do integralności i spójności tych obszarów, oraz biorąc pod uwagę skumulowane oddziaływanie przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami) w drodze postanowienia obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 bądź jego brak.

5. W przypadku stwierdzenia o występowaniu oddziaływania na obszar Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska nakłada obowiązek przedłożenia (w 2 egz. wraz z wpisem elektronicznym) raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 oraz określa zakres raportu. Zakres ten powinien być ograniczony do określenia oddziaływania na obszar Natura 2000.

6. Postawienie o obowiązku oceny wydaje się w terminie 14 dni, a zażalenia przysługuje wyłącznie na postanowienie stwierdzające obowiązek przeprowadzenia

Zmiany przepisów ochrony środowiska!

Utworzono: czwartek, 13, listopad 2008 14:18 Magda Kwintal

oceny.

7. Nie przewiduje się tutaj żadnych opinii innych organów, gdyż postępowanie uzgadniające oraz ocenę prowadzi organ właściwy w sprawach Natura 2000.

8. Inne elementy postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jak udział społeczeństwa oraz uwzględnienie wyników procedury oceny w decyzji końcowej, są prowadzone tak, jak dla pozostałych przedsięwzięć, z tym że postępowanie z udziałem społeczeństwa ma być prowadzone przez organ właściwy do wydania decyzji „podstawowej” dla danego przedsięwzięcia.

9. Postępowanie uzgadniające regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje w terminie 45 dni od dnia otrzymania raportu. Postanowienie wiąże organ właściwy do wydania decyzji w postępowaniu głównym. W decyzji w postępowaniu głównym właściwy organ może nałożyć obowiązki dotyczące

- zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także wykonania kompensacji przyrodniczej,
- ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- w przypadku decyzji budowlanych może nałożyć obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej, określając jej zakres i termin.

10. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na ten obszar i jeżeli nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody (nadrzędny interes publiczny), regionalny dyrektor ochrony środowiska odmawia uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia.

11. Jeżeli przedsięwzięcia, dla którego została wydana DoŚU lub kolejne decyzje inwestycyjne może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, wyznaczony po dniu wydania tych decyzji, wówczas uprawniony podmiot powinien złożyć w terminie roku od dnia wyznaczenia tego obszaru) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000. Przepisy ustawy o wydawaniu DoŚU stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem obowiązku opiniowania przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Magda Kwintal

BEiPBK „EKKOM”

Oddział Warszawa